

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Δ/νσις: Ἰωάννου Γενναδίου 14 - 115 21, Ἀθήναι
Τηλ. 210-72.72.204, Fax 210-72.72.210, e-mail: contact@ecclesia.gr

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ

Πρωτ. 5722
Ἀριθ. Διεκπ. 2629

Ἀθήνησι τῆ 13ῃ Νοεμβρίου 2023

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πρὸς
τὴν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν,
τίς Ἱερές Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
τὴν Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
τό Διορθόδοξο Κέντρο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί τίς
Ἱερές Συνοδικές Μονές

Θέμα: «Δήλωση στό Ἑλληνικό Κτηματολόγιο Ἱερῶν Μονῶν καί Ναῶν, ἐχόντων τὴν ιδιότητα ἀρχαίων μνημείων κατά τὸν ν. 4858/2021»

Ἐκ Συνοδικῆς Ἀποφάσεως, ληφθείσης κατά τὴν Συνεδρία τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 2ας μηνός Νοεμβρίου ἐ.ἔ., σᾶς γνωρίζουμε ὅτι ἡ Ἱερά Σύνοδος, ἐν ὄψει τῆς ἀνάγκης προστασίας τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας καί κατοχυρώσεώς της στό Ἑλληνικό Κτηματολόγιο, ἀποφάσισε ὅπως προτρέψει τὰ ἐκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα νά προβοῦν στίς κατωτέρω ἐνέργειες εἰδικῶς περὶ τῶν Ἱερῶν Μονῶν καί τῶν Ἱερῶν Ναῶν, τῶν ἐχόντων τὴν ιδιότητα ἀρχαίων μνημείων κατά τὸν ν. 4858/2021, ἧτοι ὅσων χρονολογοῦνται ἕως τό ἔτος 1830:

Ἔχουν παρατηρηθεῖ περιπτώσεις παλαιφάτων Μονῶν, γιά τίς ὁποῖες δέν ἔχουν δηλωθεῖ δικαιώματα κυριότητος ἀπό τίς οἰκεῖες Μονές ἢ Μητροπόλεις στό Ἑλληνικό Κτηματολόγιο καί ἐμφανίζονται στά οἰκεῖα κτηματολογικά φύλλα ὡς «Ἀγνώστου» ιδιοκτήτη.

Σημειώνεται ὅτι οἱ Ἱερές Μονές καί Ἱεροί Ναοί πού εἶναι προγενέστεροι τοῦ 1830, παρ' ὅτι ὡς ἀρχαῖα μνημεῖα τελοῦν ὑπό τὴν προστασία τῆς ἀρχαιολογικῆς νομοθεσίας (ν. 4858/2021) καί τὴν ἐποπτεία τῆς οἰκειᾶς Ἐφορείας Ἀρχαιοτήτων, δέν ἀνήκουν κατά κυριότητα στό Ἑλληνικό Δημόσιο, ἀλλά ἀποτελοῦν ἀκίνητα ιδιοκτησίας τοῦ οἰκείου ἐκκλησιαστικοῦ νομικοῦ προσώπου (τῆς οἰ-

κειάς Ίερᾶς Μονῆς γιὰ λειτουργοῦσες/ἐρημωθεῖσες Μονές ἢ τῆς οἰκείας Ίερᾶς Μητροπόλεως γιὰ διαλελυμένες Μονές ἀντιστοίχως ἢ τῆς οἰκείας Ἐνορίας γιὰ κάθε εἶδους Ίερούς Ναούς πού δέν εἶναι ἰδιοκτησία τρίτων, κατὰ τὰ ἄρθρα 39 παρ. 3, 36 παρ. 1, 47 παρ. 3.β. ν. 590/1977, ὅπως ἰσχύουν).

Κατὰ τό ἄρθρο 73 τοῦ ἰσχύοντος ἀρχαιολογικοῦ νόμου 4858/2021 (ΦΕΚ Α΄ 220/19.11.2021), τό Ἑλληνικό Δημόσιο δέν ἔχει κυριότητα σέ ἀρχαία μνημεῖα θρησκευτικοῦ χαρακτήρα, ἀλλά τό οἰκεῖο ἐκκλησιαστικό νομικό πρόσωπο: «1. Τα υπάρχοντα την 28η.6.2002 δικαιώματα κυριότητας των εκκλησιαστικών νομικών προσώπων της Εκκλησίας της Ελλάδας, της Εκκλησίας της Κρήτης, των Μητροπόλεων της Δωδεκανήσου, του Οικουμενικού Πατριαρχείου της Κωνσταντινουπόλεως, των Πατριαρχείων Αλεξανδρείας, Αντιοχείας και Ιεροσολύμων, της Ιερῆς Μονῆς του Σινά, των Ιερῶν Μονῶν του Αγίου Όρους, των Ιερῶν Μονῶν της Αγίας Αναστασίας της Φαρμακολύτριάς στη Χαλκιδική, των Βλατάδων στη Θεσσαλονίκη και του Ευαγγελιστή Ιωάννη του Θεολόγου στην Πάτμο, ἄλλων νομικών προσώπων ἢ ἄλλων ενώσεων προσώπων που εκπροσωπούν θρησκείες ἢ δόγματα, σε ἀρχαία μνημεῖα θρησκευτικοῦ χαρακτήρα, ἀκόμη και αν χρονολογούνται μέχρι και το 1453, διατηρούνται». Καί ὁ προηγούμενος ἀρχαιολογικός νόμος 3028/2002 (ΦΕΚ Α΄ 153/28.6.2022) ἐπίσης στό ἄρθρο 73 ὄριξε: «1. Τα υπάρχοντα κατὰ την έναρξη ἰσχύος του νόμου αὐτοῦ δικαιώματα κυριότητας των εκκλησιαστικών νομικών προσώπων της Εκκλησίας της Ελλάδας, της Εκκλησίας της Κρήτης, των Μητροπόλεων της Δωδεκανήσου, του Οικουμενικού Πατριαρχείου της Κωνσταντινουπόλεως, των Πατριαρχείων Αλεξανδρείας, Αντιοχείας και Ιεροσολύμων, της Ιερῆς Μονῆς του Σινά, των Ιερῶν Μονῶν του Αγίου Όρους, των Ιερῶν Μονῶν της Αγίας Αναστασίας της Φαρμακολύτριάς στη Χαλκιδική, των Βλατάδων στη Θεσσαλονίκη και του Ευαγγελιστή Ιωάννη του Θεολόγου στην Πάτμο, ἄλλων νομικών προσώπων ἢ ἄλλων ενώσεων προσώπων που εκπροσωπούν θρησκείες ἢ δόγματα, σε ἀρχαία μνημεῖα θρησκευτικοῦ χαρακτήρα, ἀκόμη και αν χρονολογούνται μέχρι και το 1453, διατηρούνται».

Ἡ νομολογία ἐρμηνεύοντας τίς ἀνωτέρω διατάξεις ἔχει παγίως κρίνει ὅτι ἱστορικοί Ναοί, ἱστορικές Μονές καί τὰ Μετόχιά τους συνιστοῦν ἀρχαιολογικά μνημεῖα πού ἐξυπηρετοῦν θρησκευτικούς σκοπούς καί ἀνήκουν κατὰ κυριότητα στό οἰκεῖο, κατὰ περίπτωση, ἐκκλησιαστικό νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Μητρόπολη, Ἐνορία, Μονή κ.λπ.) καί εἶναι πράγματα ἐκτός συναλλαγῆς κατ' ἄρθρο 966 ΑΚ (βλ. ἀποφάσεις Ἐφετείου Πειραιῶς 608/2021 εἰς www.valsamon.com, Ἐφετείου Ἀθηνῶν 421/2018 εἰς

ιστοσελίδα Nomos, Ειρηνοδικείου Αιγίνης 1/2022, Νομοκανονικά, τ. 1/2023, σελ. 176 ἔπ. καί προσφάτως Μον. Πρωτοδικείου Πειραιῶς 3567/2023 [ἀδημ.]).

Ἐπίσης, εἰδικῶς γιά τίς διαλελυμένες Μονές, ὑπενθυμίζεται ὅτι κατά τό ἄρθρο 39 παρ. 3 ἐδάφιο β τοῦ ν. 590/1977 (ΦΕΚ Α΄ 146), ὅπως ἀντικαταστάθηκε μέ τό ἄρθρο 51 παρ. 2 τοῦ ν. 4301/2014 (ΦΕΚ Α΄ 223/7.10.2014), ἰσχύει ὅτι: *«Ναοί και περιουσίες διαλελυμένων ἢ διαλυομένων Μονῶν παραμένουν στην κυριότητα του νομικού προσώπου της οικείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἢ περιέρχονται αυτοδίκαια, σε περίπτωση συγχωνεύσεώς τους με ἄλλη Μονή, στην κυρία Μονή ἢ, σε περίπτωση ανασυστάσεως, στην ανασυνιστώμενη Μονή»*.

Περαιτέρω, οἱ νόμιμες προϋποθέσεις γιά τήν ἀναγνώριση ἰδιωτῶν ὡς κυρίων ιδιόκτητων Ἱερῶν Ναῶν καί ἰδιωτικῶν Μονῶν τέθηκαν μέ τό ἀπό 26.4/8.5.1834 βασιλικό διάταγμα (ΦΕΚ Α΄ 50), τοῦ ὁποίου τό ἄρθρο 1 ὄρισε ὅτι: *«Ὅλα τὰ ἰδιωτικά μοναστήρια καί ναοί, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἔχει τις ἀποδεδειγμένα δικαιώματα ιδιοκτησίας, μένουν εἰς αὐτὸν ἀνενοχλήτως»*. Ἡ παραπάνω διάταξη κἀνοντας λόγο γιά «ἀποδεδειγμένα» δικαιώματα ἐννοεῖ γραπτό «τίτλο ιδιοκτησίας» ὡς λόγο ἀναγνώρισεως τῆς κυριότητας σέ ἰδιώτη ἐπὶ (ιδιωτικῆς) Ἱερᾶς Μονῆς ἢ (ιδιωτικοῦ) Ἱεροῦ Ναοῦ.

Τά ἴδια ὡς ἄνω ἐπανελήφθησαν καί σέ μεταγενέστερες διατάξεις, ὅπως τοῦ ἄρθρου 1 παρ. 2 τοῦ ν. ΓΦΣΤ΄/1910 (= ν. 3596/1910, ΦΕΚ Α΄ 93) καί τοῦ ἄρθρου 1 παρ. 2 ἀν. νόμου 2200/1940 (ΦΕΚ Α΄ 42), πού ἔκανε λόγο γιά Ναοὺς *«Συναδελφικούς ἢ Κτητορικούς ἢ ἰδιοκτῆτους, δυνάμει τίτλων»*.

Δηλώσεις ἰδιωτῶν, πού προβάλλουν δικαιώματα κυριότητας σέ Ναοὺς καί Μονές, πρέπει νά ἀπορρίπτονται ἀπό τά κατά τόπον ἀρμόδια Κτηματολογικά Γραφεῖα καί Γραφεῖα Κτηματογραφῆσεως ἐάν δέν στηρίζονται σέ χαρτῶους τίτλους ιδιοκτησίας, ἀναγόμενους εἴτε ἕως τό ἀπό 26.4/8.5.1834 βασιλικό διάταγμα (ΦΕΚ Α΄ 50), γιά Ναοὺς καί Μονές πού ἀνεγέρθηκαν ἕως τήν ἔναρξη ἰσχύος τοῦ β.δ/τος, εἴτε, στήν περίπτωση πού κτίσθηκαν μεταγενέστερα τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ β.δ/τος, ἐάν δέν στηρίζονται σέ γραπτούς τίτλους ιδιοκτησίας τοῦ οἰκείου ἀκινήτου, ἀναγόμενους τουλάχιστον στόν χρόνο ἀνεγέρσεως τοῦ κτιρίου (ἄρθρα 1 παρ. 2 τοῦ ν. ΓΦΣΤ΄/1910 (= ν. 3596/1910, ΦΕΚ Α΄ 93), 1 παρ. 2 ἀν. νόμου 2200/1940 [ΦΕΚ Α΄ 42]).

Συνεπῶς, ἰδιώτης πού προβάλλει δικαίωμα κυριότητας ἐπὶ Ναοῦ ἢ Μονῆς, ὑφισταμένων ὅταν ἄρχισε νά ἰσχύει τό ὡς ἄνω ἀπό 26.4/8.5.1834 βασιλικό διάταγμα, δηλ. Ναό ἢ Μονή πού ἀνεγέρθηκε στήν βυζαντινὴ ἢ μεταβυζαντινὴ περίοδο ἢ τήν περίοδο τῆς τουρκοκρατίας, ἢ ὑφισταμένων ὅταν ἄρχισαν νά ἰσχύουν τά ἄρθρα 1 παρ. 2 τοῦ ν. ΓΦΣΤ΄/1910 (= ν. 3596/1910, ΦΕΚ Α΄ 93), 1 παρ. 2 ἀν. νόμου 2200/1940 [ΦΕΚ Α΄ 42]) πρέπει νά ἀποδεικνύει: α) ὅτι

διαθέτει ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἰδίου ἢ τῶν δικαιοπαρόχων του τίτλους ἰδιοκτησίας ἐπὶ τοῦ ἀκινήτου πού ἀνεγέρθηκε ὁ Ναός ἢ ἡ Μονή, β) ὅτι ὁ Ναός ἢ ἡ Μονή ἀνεγέρθηκε μέ δαπάνες δικές του ἢ τῶν δικαιοπαρόχων του μέ ἄδεια τοῦ ἐπιχώριου Ἐπισκόπου (καί ὄχι π.χ. ὅτι ὁ δικαιοπάροχός του διέθεσε τό ἀκίνητο καί κτίσθηκε Ναός μέ δαπάνες τῶν κατοίκων τοῦ οἰκισμού γιά τίς λατρευτικές ἀνάγκες τους), γ) ὅτι ὁ Ναός ἢ ἡ Μονή δέν ἀνεγέρθηκαν μέ σκοπό να περιέλθουν ἐξ ἀρχῆς σέ δημόσια λατρεία γιά τίς ἀνάγκες τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας π.χ. ἡ τέλεση Ἀκολουθιῶν, Μυστηρίων π.χ. Θείας Εὐχαριστίας, γάμων, βαπτισμάτων γιά τούς κατοίκους τῆς περιοχῆς συνιστᾶ δημόσια λατρεία (βλ. ἀποφάσεις Ἀρείου Πάγου 29/2018 εἰς ἰστοσελίδα Nomos, Ἀρείου Πάγου 983/2017, Νομοκανονικά, τεῦχ. 2/2018, σελ. 181 ἔπ. (μέ σχόλιο Ἀθ. Κόντη), Ἐφετείου Πειραιῶς 608/2021, ὅπ.π., Ἐφετείου Ἀθηνῶν 421/2018, ὅπ.π., Πολ. Πρωτοδικείου Ναυπλίου 698/2020, Νομοκανονικά, τεῦχ. 2/2021 σελ. 147 ἔπ., Εἰρηνοδικείου Αἰγίνης 1/2022, ὅπ.π., Μον. Πρωτοδικείου Πειραιῶς 3567/2023, ὅπ.π.). Γενικά ὡς δημόσια λατρεία νοεῖται ὄχι μόνο ἡ τέλεση Ἀκολουθιῶν καί ἐν γένει ἱεροπραξιῶν μέ τήν συμμετοχή κληρικοῦ, ἀλλά καί ἡ παραμονή τοῦ Ναοῦ ἀνοικτοῦ στό κοινό γιά προσέλευση καί λατρευτικές πράξεις ἐντός του Ναοῦ κατά τήν Ἱερά Παράδοση, στίς ὁποῖες μετέχουν μόνον λαϊκοί (ὅπως προσευχή, ἄναμμα κεριῶν, προσκύνηση Ἱερῶν Εἰκόνων κ.λπ.) (βλ. ἐνδεικτικῶς ἀπόφαση ΣτΕ 598/2020 στό www.valsamon.com). Ἡ δέ θέση ἰδιωτικοῦ Ναοῦ σέ δημόσια λατρεία σέ ἀργότερο χρονικό σημεῖο εἶναι λόγος σφραγίσεως, ἀπαλλοτριώσεως ἢ ἀφαιρέσεως τῆς διοικήσεώς του (βλ. ἄρθρα 6 ἀν. νόμου 2200/1940, 13 Κανονισμοῦ Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος 8/1979, ΦΕΚ Α' 1/1980),

Γιά τούς ἀνωτέρω λόγους, συμβολαιογραφικά ἔγγραφα οἰασδήποτε φύσεως (γονική παροχή, δωρεά, κληρονομική διαδοχή, πώληση κ.λπ.) μεταξύ ἰδιωτῶν πού συμπεριέλαβαν Ναούς ἢ Μονές ὀφείλουν νά μνημονεύουν τόν χρόνο ἀνεγέρσεώς τους καί νά ἐξιστοροῦν πάντοτε σειρᾶ τίτλων ἰδιοκτησίας ἀποδεικνυόντων κυριότητα τῶν δικαιοπαρόχων τους, ἀναγόμενη ἕως τοῦ χρόνου ἀνεγέρσεως τοῦ Ναοῦ ἢ τῆς Μονῆς, ὅπως ρητῶς ἐπιβάλλεται ἀπό τά ἄρθρα 1 τοῦ ἀπό 26.4/8.5.1834 βασιλικοῦ διατάγματος (ΦΕΚ 50/1834), 1 παρ. 2 τοῦ ν. ΓΦΣΤ'/1910 (= ν. 3596/1910, ΦΕΚ Α' 93), 1 παρ. 2 ἀν. νόμου 2200/1940 (ΦΕΚ Α' 42), καί ἀναλόγως τοῦ χρόνου ἀνεγέρσεώς τους. Σέ ἀντίθετη περίπτωση ὁποιαδήποτε ἐκποιητική δικαιοπραξία μέ ἀντικείμενο Ναό ἢ Μονή καθίσταται ἄκυρη (βλ. ἀποφάσεις Ἐφετείου Πειραιῶς 608/2021, ὅπ.π., Πολ. Πρωτοδικείου Πειραιῶς 2927/2016, ὅπ.π., Μον. Πρωτοδικείου Πειραιῶς 3567/2023, ὅπ.π.)

Ἐπιπλέον, ἡ ὑποχρέωση ἀποδείξεως κυριότητας σέ Ναούς καί Μονές μόνο μέ χαρτώους τίτλους κυριότητας πρέπει νά συνδυασθεῖ μέ τήν βασική ἀπαγόρευση ἀποκτήσεως ἀπό ἰδιώτη κυριότητας δυνάμει χρησικτησίας σέ Μονή ἢ Ναό. Εἰδικότερα, ναί μέν τά ἔλλη-

νικά δικαστήρια δέχονται ότι ιδιώτης μπορεί να θεμελιώσει κυριότητα με έκτακτη χρησικτησία σε ακίνητο ιδιοκτησίας Μονής, εάν αποδεικνύει αδιατάρακτη νομή 40 ετών έως τις 12.9.1915 (απόφαση Άρειου Πάγου 1799/2006, εις www.valsamon.com) και σε ακίνητο ιδιοκτησίας Ένορίας, εάν αποδεικνύει νομή 20 ετών έως τις 16.8.1969 (ήμερομηνία που άρχισαν να ισχύουν οι απαγορευτικές της χρησικτησίας διατάξεις του Κανονισμού της Εκκλησίας της Ελλάδος 4/1969, βλ. απόφαση Άρειου Πάγου 1558/2001), όμως επί του ακινήτου επί του οποίου κείται Ίερός Ναός ή Ίερά Μονή δεν νοείται χρησικτησία ιδιώτη, διότι ως πράγματα αφιερωμένα σε θρησκευτικό σκοπό είναι εκτός συναλλαγής και συνεπώς δεν υπόκεινται σε χρησικτησία (ΑΚ 966, 1054). Τά πράγματα με προορισμό τήν εκπλήρωση θρησκευτικού σκοπού όρίζονται στο άρθρο 966 ΑΚ: «Πράγματα εκτός συναλλαγής είναι τα κοινά σε όλους, τα κοινόχρηστα και τα προορισμένα για την εξυπηρέτηση δημόσιων, δημοτικών, κοινοτικών ή θρησκευτικών σκοπών». Κατά δέ τό άρθρο 1054 ΑΚ προβλέπεται ότι: «Ανεπίδεκτα χρησικτησίας, τακτικής ή έκτακτης, είναι τά εκτός συναλλαγής πράγματα».

Οί Ίεροί Ναοί και οί Ίερές Μονές είναι ανεπίδεκτοι τακτικής ή έκτακτης χρησικτησίας ως εκτός συναλλαγής πράγματα (1054 ΑΚ), τόσο τό οικοδόμημα, όσο και τό ακίνητο επί του οποίου έχει κτισθεί ο Ναός ή η Μονή, αφού εκ των πραγμάτων δεν μπορεί να γίνει διαχωρισμός (αποφάσεις Άρειου Πάγου 983/2017, όπ.π., Έφετείου Δυτικής Στ. Ελλάδος 156/2014, εις ιστοσελ. Nomos, Άρμενόπουλος 2015, σελ. 220, Έφετείου Θεσ/κης 546/2004, Έλληνική Δικαιοσύνη τόμος 46, σελ. 913 έπ., Έφετείου Δωδεκανήσου 82/2007, εις Nomos, Νομοκανονικά τευχ. 1/2009, σελ. 122 έπ.). Εϊδικά για τούς Ίερούς Ναούς, στά Βασιλικά (βιβλίο 46 Τ.τ.3, θέμα 3 = Νεαρά 6. παρ. 2111.8) αναφέρεται ότι «Ίερόν έστι πρᾶγμα τό δημόσια αφιερωθέν, τά γάρ ιδιωτικά οὐκ εϊσιν ίερά, εϊ δε καταπέση τό οικοδόμημα, μένει ίερός ό τόπος» (βλ. Έξάβιβλο Άρμενοπούλου Βιβλίο Δεύτερο, Τίτλο Πρῶτο § 61). Άλλωστε, κατά τό Κανονικό Δίκαιο της Άνατολικής Όρθόδοξης Εκκλησίας του Χριστου δεν προβλέπεται διαδικασία άρσεως του χαρακτηρισμού πράγματος ως ίεροϋ, έξαιρουμένης της βεβηλώσεως του Ίεροϋ Ναοϋ, συνεπεία της όποιας απαγορεύεται προσωρινῶς η τέλεση λατρευτικών πράξεων πριν από τήν ανάγνωση της κεκανονισμένης εϋχής καθάρσεως (Έφετείου Δυτικής Στ. Ελλάδος 156/2014, ιστοσελ. Nomos, Έφετείου Λαρίσης 845/2003 εις www.valsamon.com, ΈφΑΘ 3647/1980, ΈλλΔνη 1982, 484 και www.valsamon.com).

Κατόπιν των άνωτέρω, ανήκουν στίς Ένορίες (ΝΠΔΔ, άρθρα 1 παρ. 4 και 36 παρ. 1 ν. 590/1977) ακίνητα επί των όποιων κείνται τά κτίρια Ίερων Ναων κάθε είδους (Ένοριακοί, Παρεκκλήσια, Έξωκκλήσια κ.λπ.) και στίς λειτουργούσες ή έρημωθεισες Ίερές Μονές (ΝΠΔΔ, άρθρα 1 παρ. 4 και 39 ν. 590/1977) ανήκουν τά ακίνητα με τά έπ' αυτών μοναστηριακά συγκροτήματα των εν λόγω Ίερων

Μονῶν, περιλαμβανομένων τῶν μετοχίων (χώροι λατρείας κείμενοι ἐκτός περιβόλου Μονῆς, ἄρθρο 4 Κανονισμοῦ 39/1972, ΦΕΚ Α΄ 103), ἐνῶ στίς Μητροπόλεις ἀνήκουν τά ἀκίνητα μέ τά οἰκοδομήματα τῶν διαλελυμένων Ἱερῶν Μονῶν (ἄρθρο 39 παρ. 3 ν. 590/1977, ὅπως ἰσχύει) ἐκτός ἐάν οἱ διαλελυμένες Μονές ἀνασυστάθηκαν ὁπότε ex lege ἀνέκτησαν αὐτοδικαίως τήν περιουσία τους. Τονίζεται ὅτι γιά τίς Μονές καί Ἐνορίες πού στεροῦνται ἰδρυτικοῦ βασιλικοῦ ἢ προεδρικοῦ διατάγματος ἐκδίδεται καί δημοσιεύεται στήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως σχετική διαπιστωτική πράξη τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου γιά τήν ὑπόσταση τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἢ Ἐνορίας κατ' ἄρθρο 25 παρ. 1 ν. 4301/2014.

Οἴκοθεν νοεῖται ὅτι τά ἀνωτέρω ἀναλόγως ἰσχύουν καί γιά Μονές καί Ναούς χρονολογούμενους καί μετά τό ἔτος 1830, καθ' ὅσον δικαιώματα κυριότητος ἰδιωτῶν ἐπ' αὐτῶν μόνο μέ χαρτῶο τίτλο ἰδιοκτησίας μποροῦν νά ἀποδεικνύονται κατά τά ἄρθρα 1 τοῦ ἀπό 26.4/8.5.1834 βασιλικοῦ διατάγματος (ΦΕΚ 50), 1 παρ. 2 τοῦ ν. ΓΦΣΤ'/1910 (= ν. 3596/1910, ΦΕΚ Α΄ 93), 1 παρ. 2 ἀν. νόμου 2200/1940 (ΦΕΚ Α΄ 42).

Ἐντολῆ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
Ὁ Ἀρχιεραματεὺς

Ἀρχμ. Ἰωάννης Καραμούζης

Κοινοποίηση:

1. Διεύθυνσιν Προσωπικοῦ Ἱ. Συνόδου
2. Συνοδική Ἐπιτροπή ἐπί τοῦ Μοναχικοῦ Βίου